

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۴۰

و ذ ع

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۴۰، «وزع» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «وزع» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «وزع» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۴۰
ریشه	وزع
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۲
تعداد ریشه مرتبط	۴۹

فهرست مشتقات

۱. اَوْزَعِي (۲) ۲. يُورِزُونَ (۳)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۴۱. کره (۲)	۳۱. صلح (۴)	۲۱. ریب (۲)	۱۱. توب (۱)	۱. الله (۱)
۴۲. کلل (۱)	۳۲. ضحك (۱)	۲۲. ربع (۱)	۱۲. ثلث (۱)	۲. اله (۱)
۴۳. نعم (۴)	۳۳. طير (۱)	۲۳. رحم (۱)	۱۳. جند (۱)	۳. امم (۲)
۴۴. نور (۱)	۳۴. عبد (۱)	۲۴. رضو (۲)	۱۴. جنن (۱)	۴. انس (۲)
۴۵. وصی (۱)	۳۵. عدو (۱)	۲۵. سلم (۱)	۱۵. حتی (۱)	۵. انن (۲)
۴۶. وضع (۱)	۳۶. عمل (۲)	۲۶. سليمان (۱)	۱۶. حسن (۱)	۶. اوی (۱)
۴۷. ولد (۳)	۳۷. فصل (۱)	۲۷. سنو (۱)	۱۷. حشر (۳)	۷. ائی (۱)
۴۸. وله (۱)	۳۸. فوج (۱)	۲۸. شدد (۱)	۱۸. حمل (۲)	۸. ابي (۱)
۴۹. يوم (۲)	۳۹. قول (۳)	۲۹. شکر (۲)	۱۹. دخل (۱)	۹. بسم (۱)
	۴۰. کذب (۱)	۳۰. شهر (۱)	۲۰. ذرر (۱)	۱۰. بلغ (۲)

فهرست آیات

۱. { النمل - ۱۷ } وَ حَيْثُ لُسَلِيمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ وَالظَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ
۲. { النمل - ۱۹ } فَتَبَسَّمَ ضَاحِكاً مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحاً تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
۳. { النمل - ۸۳ } وَيَوْمَ نَخْشِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجاً مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ
۴. { فصلت - ۱۹ } وَيَوْمَ يُخْشِرُ أَعْدَاءَ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ
۵. { الأحقاف - ۱۵ } وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَاناً حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهاً وَوَضَعَتْهُ كُرْهاً وَحَمَلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شهراً حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحاً تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي دُرِّيَّتِي إِنَّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ